

Вінницький національний медичний університет і. М.І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

“ 30 ” серпня 20 24 року

« ПОГОДЖУЮ »

Завідувач кафедри терапевтичної
стоматології, професор ЗВО

Марія ШИНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА

“ 26 ” серпня 20 24 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

КЛІНІЧНА ЕНДОДОНТІЯ

Спеціальність	221 Стоматологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Стоматологія», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Терапевтичної стоматології
Лектор	Ковальчук Ліна Олександрівна, кандидат медичних наук, доцент ЗВО Курдиш Лариса Федорівна, кандидат медичних наук, доцент ЗВО
Контактна інформація	terstom@vnmu.edu.ua Вул. В.Стуса, 2
Укладач силабусу	Ваховський Віталій Володимирович, доктор філософії, доцент ЗВО

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	вибіркова
Код дисципліни в ОПІ/місце дисципліни в ОПІ	ВК 4.7 //дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	4 курс (VII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин /2 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Практичні заняття – 30 год Лекції – 10 год Самостійна робота -20 год
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність.

Клінічна ендодонтія – курс за вибором, методи якого спрямовані на вдосконалення знань з сучасних методів діагностики та лікування ускладненого карієсу.

В практичній терапевтичній стоматології на сьогоднішній день ендодонтичне лікування зубів є одним із найскладніших видів лікування. Кількість пацієнтів із різними формами пульпіту та верхівкового періодонтиту щороку зростає, особливо серед молодих пацієнтів. Крім того, складність проведення маніпуляцій на етапах ендодонтичного лікування призводить до різноманітних помилок та ускладнень. Саме тому надважливим завданням майбутнього лікаря-стоматолога є вміння правильно діагностувати, планувати та проводити лікування патології ендодонта.

Передреквізити

- Анатомія людини (клінічні особливості будови зубів, пародонту, слизової оболонки порожнини рота та органів ротової порожнини)
- Гістологія (гістологічні особливості будови зубів, пародонту, слизової оболонки порожнини рота та органів ротової порожнини, ембріогенез органів ротової порожнини)
- Біоорганічна та біологічна хімія (біохімічні та біофізичні процеси в твердих та м'яких тканинах органів ротової порожнини)
- Патологічна анатомія (патоморфологічні ознаки захворювань органів ротової порожнини)
- Фізіологія (фізіологічні процеси, що відбуваються в твердих і м'яких тканинах органів ротової порожнини, передача больового імпульсу по твердих тканинах зуба)
- Патолофізіологія (патологічні процеси, що відбуваються у твердих і м'яких тканинах органів ротової порожнини)

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни “Клінічна ендодонтія” є підготовка лікаря-стоматолога, здатного діагностувати і лікувати захворювання ендодонту з застосування сучасних підходів та технологій

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія», освітньої програми «Стоматологія» дисципліна «Клінічна ендодонтія» забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

- інтегральна: ІК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі

навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

- Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

ФК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

ФК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

ФК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК 7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

ФК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

ФК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.					
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують.	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ЗК 2.	Знання та розуміння предметної області та	Знати особливості професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення	Формувати комунікаційну стратегію у професійній	Нести відповідальність за безперервний

	розуміння професійної діяльності.	лікаря-стоматолога.	та інтеграції знань.	діяльності.	професійний розвиток з високим рівнем автономності.
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних завдань.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень.
ЗК 6.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Мати сучасні знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
ЗК 7.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності.	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації з різних джерел.	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
ЗК 8.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань.	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій в новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності.	Нести відповідальність за якість виконання професійних завдань в новій ситуації.
ЗК 9.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності.	Вміти використовувати фахові знання для виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності.	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.

ЗК 10.	Здатність бути критичним і самокритичним.	Знати: філософію професійної поведінки; визнавати свої слабкі та сильні сторони.	Уміти: критично оцінювати свої переваги і недоліки; визначати шляхи і засоби розвитку переваг і усунення недоліків.	Готовність до сприйняття та аналізу критичних зауважень. Здатність до різностороннього обговорення ситуацій, що призводять до конфлікту професійних інтересів.	Знаходити напрями саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації та майстерності.
ЗК 11.	Здатність працювати в команді.	Знати способи колективної взаємодії під час роботи у команді.	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії.	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток.
Спеціальні компетентності:					
ФК 1.	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.	Принципи та послідовність обстеження стоматологічного пацієнта, методика збору анамнезу.	Оцінювання загального, психомоторного та фізичного розвитку пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки. Аналізувати необхідність призначення тих чи інших методів обстеження стоматологічного хворого, їх інформативність і значимість при діагностиці захворювань пародонту Оцінювати стан тканин ендодонту. Трактувати результати основних клінічних та додаткових методів обстеження при різних захворюваннях ендодонту	Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації при спілкуванні з пацієнтом, родичами пацієнта, колегами	Нести відповідальність за дотримання принципів обстеження стоматологічного пацієнта.
ФК	Спроможність	Біохімічний	Оцінити та	Вміти	Нести

2.	ь інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	склад слини, ротової рідини. Їх біофізичні властивості (рН, ремінералізуючий потенціал), структурно-функціональна кислотостійкість емалі Показання до проведення та інтерпретація результатів рентгенологічного обстеження пацієнта із захворюванням и ендодонту.	інтерпретувати результати біохімічних, біофізичних. Мікробіологічних досліджень слини та ротової рідини. Проводити та оцінювати структурно-функціональну кислотостійкість емалі, електроодонтодіагностику. Призначити по показаннях та оцінити результат рентгенологічного обстеження пацієнта.	обґрунтовано пояснити зміни стану зубів, ендодонта, загального стану пацієнту, його родичам, при обговоренні з колегами	відповідальність за правильність та точність оцінки лабораторних та інструментальних методів обстеження
ФК 3.	Спроможність діагностувати : визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	Клінічні прояви (скарги, анамнез захворювання і життя, результати об'єктивного обстеження) захворювань ендодонта	Класифікувати захворювання ендодонта (пульпи і періодонта). Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми і синдроми. За стандартними методиками, використовуючи логічний аналіз попередньо отриманих даних суб'єктивного і об'єктивного обстеження, додаткових методів, проведеної диференційної діагностики встановлювати клінічний діагноз стоматологічного захворювання	Вміти обґрунтувати клінічний діагноз стоматологічного захворювання для пацієнта, при обговоренні з колегами	Нести відповідальність за вірогідність та точність формулювання діагнозу.
ФК 4.	Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань	Схеми масової та індивідуальної профілактики стоматологічних	Аналізувати епідеміологічний стан щодо стоматологічної захворюваності та проводити заходи	Вміння організувати заходи соціальної, лікарської та індивідуальн	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність

	органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	захворювань	соціальної, лікарської та індивідуальної, медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань	ої профілактики стоматологічних захворювань	профілактичних заходів щодо стоматологічних хвороб
ФК 5.	Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Принципи лікування різних форм карієсу та його ускладнень	У відповідності до принципів лікування складати схеми курації пацієнтів з захворюваннями ендодонта за існуючими алгоритмами та стандартами лікування .	Вміти обґрунтувати вибір схеми лікування захворювань ендодонта для пацієнта та при обговоренні з колегами, родичами пацієнта	Нести відповідальність за схеми лікування пацієнтів із хворобами ендодонта.
ФК 7.	Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.	Особливості перебіг та лікування захворювань ендодонта при фізіологічних станах та соматичних захворюваннях , що потребують особливої тактики ведення пацієнта. Особливості знеболення у пацієнтів з соматичною патологією	Оцінити стан пацієнта при вагітності, хворобах крові та кровотворних органів, серцево-судинних захворюваннях, нервово-психічних порушеннях, хворобах дихальної, травної, ендокринної, скелетно-м'язової систем та сполучної тканини, інфекційних та паразитарних хворобах, алергічних та імунodefіцитних станах. Прийняти обґрунтоване рішення щодо тактики лікування та	Вміти обґрунтувати вибір схеми стоматологічного лікування пацієнтів при особливих фізіологічних станах, соматичній та інфекційній патології при обговоренні з колегами, родичами пацієнта	Нести відповідальність за безпечність проведення стоматологічних маніпуляцій при лікуванні пацієнтів в особливому фізіологічному стані та при соматичній і інфекційній патології

			реалізувати його при курації пацієнтів із патологічними змінами стоматологічного статусу при вказаних фізіологічних станах та соматичних захворюваннях.		
ФК 8.	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	Алгоритм виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій	Виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (список 6 та 7 ОПП)		Нести відповідальність за якість виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій
ФК 9.	Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	Схеми лікування захворювань ендодонта. Склад, властивості, показання до використання пломбувальних матеріалів для пломбування кореневих каналів (силери та філери) та методики їх застосування. Фармакодинаміку та фармакокінетику, покази та протпокази до застосування медикаментозних, фізіотерапевтичних засобів, що застосовуються при лікуванні захворювань ендодонту	Проводити лікування пацієнтів із захворюваннями ендодонта	Вміти обґрунтувати ефективність та якість проведеного лікування пацієнтів із захворюваннями ендодонта	Нести відповідальність за повноту та якість проведеного лікування пацієнтів із захворюваннями ендодонта
ФК 14.	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	Перелік необхідної медичної документації стоматолога	Заповнювати необхідну медичну документацію при веденні терапевтичного	Вміти співпрацювати, обмінюватися необхідною	Нести відповідальність за своєчасність, правильність

		для заповнення на терапевтичному у стоматологічному прийомі (згідно наказу МОЗ №110 від 14.02.2012 р)	прийому: форми №043/о «Медична карта стоматологічного хворого»; №037/о «Листок щоденного обліку роботи лікаря-стоматолога»; №039-2/о «Щоденник обліку роботи лікаря-стоматолога». Вміти оформити направлення на консультації інших спеціалістів, рентгенівське, функціональне та лабораторне обстеження.	інформацією про стан пацієнта з профільними спеціалістами	оформлення медичної документації
--	--	---	--	---	----------------------------------

Постреквізити

Знання, набуті в процесі вивчення дисципліни «Клінічна ендодонтія» допомагають вивченні студентами таких дисциплін, таких як терапевтична стоматологія, ортопедична стоматологія, хірургічна стоматологія. Формують професійні навички для успішного лікування ускладненого карієсу із застосуванням сучасних методик, інструментарію та матеріалів. Це в свою чергу дає змогу зберігати девітальні зуби без ризику ускладнень.

3. Результати навчання.

«Клінічна ендодонтія» як вибіркова навчальна дисципліна вдосконалює фундамент для формування в подальшому інтегративних кінцевих програмних результатів навчання згідно з освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія», освітньої програми «Стоматологія», а саме:

По завершенню вивчення елективного курсу «Клінічна ендодонтія» студенти повинні знати:

- додаткові методи обстеження стоматологічного хворого з ускладненим карієсом;
- топографічну анатомію пульпової камери і кореневої системи зубів верхньої і нижньої щелепи;
- сучасні ендодонтичні системи, ендодонтичні наконечники і ендомотори;
- сучасний ендодонтичний інструментарій;
- будову ендодонтичного мікроскопа
- сучасні методи інструментальної обробки кореневої системи;
- сучасні засоби та методи медикаментозної обробки кореневої системи;
- сучасні методи і системи пломбування кореневих каналів;
- діагностику ендодонтично-пародонтологічних уражень
- тактику лікаря при травмах зубів
- сучасні методи хірургічного лікування ендодонтичної патології
- сучасні методи внутрішньо каналного відбілювання зубів

- методики ретроградного пломбування
- фізіотерапевтичні засоби діагностики і лікування ускладненого карієсу зубів.

вміти:

- призначити необхідні додаткові методи обстеження стоматологічного хворого з ускладненим карієсом та оцінити їх результати;
- користуватись сучасними ендодонтичними системами, ендодонтичними наконечниками і ендомоторами;
- користуватись сучасним ендодонтичним інструментарієм;
- обробити кореневі канали, застосовуючи сучасні методи інструментальної обробки кореневої системи;
- здійснити іригацію кореневої системи з використанням сучасних засобів та методів медикаментозної обробки кореневої системи;
- провести пломбування кореневих каналів з використанням сучасних методів і систем;
- користуватися ендодонтичним мікроскопом
- проводити надання невідкладної допомоги при травмах зубів
- проводити диференційну діагностику ендодонтично-пародонтологічних уражень
- проводити внутрішньоканальне відбілювання зубів
- використовувати фізіотерапевтичні засоби для діагностики і лікування ускладненого карієсу зубів.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1	VII семестр 60 год/2 кредити	Практичні заняття №15 Лекції № 10 Теми для самостійного опрацювання №7
----------	---------------------------------	--

Дисципліна включає 15 тем, які поділені на 1 тематичний модуль.

Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	К-ть годин
1.	Будова та функції пульпи. Анатомо-гістологічні особливості периапікальних тканин. Анатомія кореневих каналів.	2
2.	Методи обстеження в ендодонтії. Визначення вітальності пульпи. Постановка діагнозу. Складання плану лікування.	2
3.	Підготовка до ендодонтичного лікування. Вибір методу знеболення. Сучасні методи ізоляції операційного поля.	2
4.	Створення ендодонтичного доступу. Збільшення в ендодонтії: ендодонтичний мікроскоп. Методи визначення робочої довжини кореневого каналу.	2
5.	Ендодонтичний інструментарій. Класифікація. Будова ендодонтичного інструменту. Ручні інструменти. Правила роботи.	2
6.	Машинні інструменти. Класифікація, стандартизація, правила роботи. Ендомотор. Техніка машинного препарування кореневого каналу.	2
7.	Сучасні методики іригації системи кореневих каналів. Основні іриганти в ендодонтії: гіпохлорид натрію та комплексони. Алгоритм іригації кореневого каналу.	2
8.	Матеріали для тимчасового пломбування системи кореневих каналів. Гідроокис кальцію: показання до застосування, ефекти. Поняття «тимчасова пломба» в ендодонтії.	2
9.	Матеріали для постійного пломбування кореневих каналів. Сучасні силери та філери. Методи пломбування кореневих каналів. Контроль якості	2

	ендодонтичного лікування.	
10.	Вторинна ендодонтія. Показання до повторного лікування. Методи розпломбування системи кореневих каналів. Ревізія штифтів.	2
11.	Помилки та ускладнення в ендодонтії. Перфорації. Вилучення відламків ендодонтичних інструментів.	2
12.	Ендодонтично-пародонтологічні ураження. Діагностика та лікування.	
13.	Травми зубів. Тактика лікаря. Діагностика та лікування ендодонтичних ускладнень.	2
14.	Дискolorити та відбілювання депульпованих зубів. Потенційні побічні ефекти внутрішньоканального відбілювання	2
15.	Мікрохірургічна ендодонтія. Показання. Ретроградне пломбування кореневих каналів.	2
	Разом	30

Теми лекцій

№ п/п	Тема лекції	К-ть годин
1.	Пульпа та периапікальні тканини. Топографічна анатомія пульпової камери різних груп зубів. Діагностика в ендодонтії. Ендодонтичний мікроскоп.	2
2.	Підготовка до ендодонтичного лікування. Методи ізоляції операційного поля. Створення ендодонтичного доступу. Методи визначення довжини кореневого каналу.	2
3.	Ендодонтичний інструментарій. Ручні та машинні інструменти. Класифікація. Правила роботи. Механічна обробка системи кореневих каналів ручними та машинними методами.	2
4.	Мікробіологія в ендодонтії. Мікробна біоплівка. Основні іриганти в ендодонтії. Методи іригації системи кореневих каналів.	2
5.	Матеріали для тимчасового та постійного пломбування системи кореневих каналів. Методи пломбування кореневих каналів. Контроль якості ендодонтичного лікування.	2
	Разом	10

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять .Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	26
Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.		
2.	Біль в ендодонтії. Диференційна діагностика орофациального болю.	2
3.	Мікробіологія в ендодонтії. Мікробна біоплівка.	2
4.	Вітальна терапія пульпи. Показання. Алгоритм проведення.	2
5.	Невідкладні стани в ендодонтії. Перша допомога.	2
6.	Резорбція кореня: класифікація, діагностика, методи лікування.	2
7.	Особливості постендодонтичного відновлення зубів. Показання до постановки штифтів. Підготовка кореневого каналу під штифт.	2
8.	Використання лазеру в ендодонтії.	2
	Разом	30

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) Діагностика різних форм гострого та хронічного запалення пульпи та патології пери апікальних тканин, використовуючи основні та додаткові методи обстеження.
- 2) Надання невідкладної допомоги пацієнту із гострим пульпітом.
- 3) Провести ізоляцію операційного поля використовуючи систему кофердам.
- 4) Вибір місцево анестезуючого засобу та виду місцевої анестезії при різних формах пульпіту та періодонтиту.
- 5) Провести розкриття порожнини зуба.
- 6) Пошук усть корневих каналів.
- 7) Проведення ампутації та екстирпації пульпи.
- 8) Визначення робочої довжини кореневого каналу, використовуючи різні методи.
- 9) Створення «коврової доріжки»
- 10) Інструментальна обробка кореневого каналу сучасними ручними інструментами.
- 11) Інструментальна обробка кореневого каналу сучасними машинними інструментами.
- 12) Іригація кореневого каналу. Видалення змазаного шару.
- 13) Активація іригантів ультразвуком.
- 14) Висушування кореневого каналу.
- 15) Тимчасова obturaція кореневого каналу пастою на основі гідроокису кальцію.
- 16) Постійна obturaція кореневого каналу різними методиками.
- 17) Оцінка рентгенограми, комп'ютерної томограми.
- 18) Закриття перфорації в ділянці фуркації, в устьовій частині кореня зуба.
- 19) Розпломбування кореневого каналу.
- 20) Вилучення відламку ендодонтичного інструменту із кореневого каналу.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та проміжних контролів, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, написання рефератів, підготовка презентацій, таблиць. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт. Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра терапевтичної стоматології/Студенту/Очна форма навчання/ *стоматологія* /4курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра терапевтичної стоматології #. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач
Контроль засвоєння тематичного	Методи: усне або письмове опитування, ,

розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий контроль дисципліни - залік	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див.Шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми.

Форма одягу – халат або хірургічний костюм, змінне взуття, маска.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів.

Заборонено.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності).

При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра терапевтичної стоматології) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен відповісти на 3 питання, та продемонструвати практичну навичку згідно теми пропущеного заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ

ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра мікробіології/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра мікробіології/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра терапевтичної стоматології/ Студенту). Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра терапевтичної стоматології/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Клінічна ендодонтія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри терапевтичної стоматології (протокол №1, від «26» серпня 2024 року

Відповідальний за курс _____
(підпис)

доцент ЗВО Віталій ВАХОВСЬКИЙ

Завідувач кафедри _____
(підпис)

проф. Марія ШІНКАРУК-ДИКОВИЦЬКА